

Asia: VN/16752/2022 täydentävä

Täydentävä hallituksen esitys hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta (yliopistosairaalalisä)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Itä-Suomen yliopisto pitää ehdotettua yliopistosairaalalisää ehdottoman välttämättömänä varmistamaan lainsäädännöllisesti säädettyt yliopistosairaalan tehtävät. Itä-Suomen yliopisto tekee tiivistä yhteistyötä yliopistollisen sairaalan toiminnasta vastaavan Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Samalla koordinoimme yhteistyössä mm. lääketieteen alojen tutkimus ja koulutustoimintaa ml. erikoislääkärikoulutus nykyisellä ERVA:lla (tulevalla YT-alueella). Yliopiston toiminta lääketieteellisten ja terveystieteellisten alojen kouluttajana Itä- ja Keski-Suomessa perustuu siis toimintaan koko YT-alueella. Meillä on yhteisprofessuureja kaikkien YT-alueen HVA:iden kanssa ja näiden lisäämisestä neuvotellaan. Yliopiston ja yliopistosairaalan rooli on siis ensisijassa ollut, ja jatkossakin on tarkoitus olla, suomalaisessa SOTE-järjestelmässä viiden vahvan YT-alueen koordinaattori (Järjestämislaki, 612/2021, §36).

Valitettavasti nyt lausuttavana olevassa täydentävässä hallituksen esityksessä hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta on edelleen vaikeasti perusteltavia ehdotuksia.

1. Esityksessä ehdotetaan YO-sairaalalisän kohdentamista perustuen YO-sairaalaan vastaavan hyvinvointialueen väestöpohjaan, eikä perustuen yliopistosairaalaan liittyvän yhteistoiminta-alueen väestöpohjaan. Jälkimmäistä kuitenkin kannattivat lausunnossaan kaikki YO-sairaalaan ylläpitävät hyvinvointialueet – Helsingin aluetta lukuun ottamatta, jossa on suurin väestöpohja Helsingissä. Tämä on merkittävä valtakunnallinen linjaus, mikäli rahoitusperuste säädetään tukemaan painotetusti pääkaupunkiseudun aluetta. Ehdotamme edelleen harkittavan yhteistoiminta-alueen väestöpohjaan suhteutettua mallia valtakunnallisesti tasa-arvoisena.

2. On myös huomioitava, että lähtökohtaisesti päätetty kokonaistaso (116M€) on vain 33% (116/350M€) esityksen perusteluissa THL:n tutkimuksessa tunnistetusta tarpeesta. Nykyisellä esityksellä YO-sairaaloiden toiminnan varmistamisen suomalaisen terveydenhuoltojärjestelmän, ja yliopistollisen yhteistyön, perusrakenteena voi vaarantua. Olisi siis edelleen tarkasteltava YO-sairaalalisän kokonaistaso. Yliopistosairaalaverkoston ja suomalaisen SOTE-järjestelmän TKKI kilpailukyvyyn näkökulmasta on vaikea nähdä, miksi YO sairaalalisän kokonaistaso on noin 0.5% hyvinvointialueiden kokonaisrahoituksesta. Yliopistosairaaloiden ympärille rakentuu kuitenkin

kiistatta valtaosa yliopistotasoisesta kansainvälisen hoidon tason ja kilpailukyvyn luovasta SOTE-alan toiminnasta Suomessa. Mikäli halutaan luoda edellytykset HVA:eille ja YO-sairaaloille toimia osana 4% TKI toiminnan kansallista tavoitetta, tason pitäisi olla lähempänä tätä tavoitetta.

Pihlajamäki Jussi
Itä-Suomen yliopisto